

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NATIONAL SENIOR CERTIFICATE

KREITI YA 12

SEPEDI LELEMETLALELETŠO LA BOBEDI (SAL)

LEPHEPHE LA BOBEDI (P2)

DIBATSELA 2024

GAUTENG

MEPUTSO: 40

NAKO: Diiri tše 1½

Palomoka ya matlakala a dipotšišo ke 6.

DITAELO LE TSHEDIMOŠO

1. Lephephe le le na le KAROLO E TEE e lego Dikanegelokopana.
2. Araba dipotšišo tša kanegelokopana E TEE ye o ithutilego
3. Thoma POTŠIŠO YE NNGWE le YE NNGWE letlakaleng LE LEFSA.
4. Nomora dikarabo tša gago go swana le ka fao dipotšišo di nomorilwego ka gona.
5. Tshela mothaladi ka morago ga karabo ye nngwe le ye nngwe.
6. Ela šedi mopeleto le tlhamo ya mafoko.
7. Dipotšišo TŠE PEDI tša meputso ye 20: metsotso ye 45 potšišo ye nngwe le ye nngwe.
8. Ngwala ka bothakga le ka mongwalo wa go balega.

LENANEOTEKOLO

DIKANEGELOKOPANA _

GO TSEBA MANG – HH Ramokgopa

NOMORO YA POTŠIŠO	POTŠIŠO	MEPUTSO	NOMORO YA LETLAKALA
1. 'Roma nna mma'	Potšišo ya 1	20	4
LE			
2. 'Dibotse ga di lebane'	Potšišo ya 2	20	6

KAROLO YA A: DINGWALO

DIKANEGELOKOPANA

POTŠIŠO YA 1: GO TSEBA MANG? – HH Ramokgopa

Mo karolong ye, araba dipotšišo ka moka.

Bala setsopolwa sa ka tlase gomme o arabe dipotšišo tša go se latela.

SETSOPOLWA SA A

ROMA NNA MMA

... Ge a fihla a ba lotšha, ya ba mmagwe o re: 'Na Mabitša yola o reng a sa tle? Kgane Dineo o mo hlokile mo ke rilego a mo lebelele? Bjale ke tlo roma mang go nkela lebenkeleng mola gaMasubelele go nthekele tše ke di nyakago?'
Mpho: 'Roma nna, mma.'

MmaDineo: 'Aowa, ngwanaka, ga se tše o ka di kgonago o le tee. Go nyaka ge nka be o na le yo mongwe a go rwadiše. Ke nyaka dikholotrinki tša mabotlelo a magolo phethelele, mehuta ye mene, le tše dingwenyana. Mpho: 'A, mma, ke tla ya. Gona kua lebenkeleng ke tla hwetša basetsana ba bangwe ba tlo nthwadiša. Bjale Mabitša le tla mmona kae? Nna ke bone ba sepelela kua thoko ya Mmatseke le bašemane ba bangwe. Ba swanetše go ba ba ile mmetšheng ka kua lepatlelong la dipapadi. Roma nna.'

MmaDineo a nea Mpho tšhelete ya tše a di nyakago, a mo laela tše a swanetšego go di reka.

Mpho a thaba ...

[Letl.13]

- 1.1 Efa tswalano ya Mpho le Mabitša. (1)
- 1.2 Akaretša diteng tša setsopolwa se ka dintlha TŠE PEDI. (2)
- 1.3 Bapetša baanegwa ba ba latelago le dimelo tša bona go ya ka diteng tša kanegelokopana ye. Ngwala fela tlhaka ((a)–(d)) le tlhaka (A–E) ya maleba.

BAANEGWA	DIMELO
(a) Mpho	A O tšhaba legae
(b) MmaDineo	B O hloka maikarabelo
(c) Tšhelopo	C Ngwana wa matšato
(d) Kombelani Phaduli	D Motho yo boleta
	E Monna wa sejato
	F Ngwana wa mereba

(4 x 1) (4)

- 1.4 Efa mohuta wa thulano yeo Serole a bilego le yona morago ga go thulwa ke kolo ga Mpho. (1)
- 1.5 Hlaloša gore go diregile eng pele ga diteng tša setsopolwa se. (2)
- 1.6 Na molwantšhwa wa kanegelokopana ye ke mang? Fahlela ka lebaka. (2)
- 1.7 Go foka moya wa mohuta mang mo setsopolweng se. Fahlela karabo ya gago. (2)
- 1.8 Hlaloša ka fao bothata bja kanegelokopana ye bo rarollotšwego ka gona. (2)
- 1.9 Re alele molaetša wa kanegelokopana ye o be o fahlele ka lebaka. (2)
- 1.10 Nyalantšha hlogo ya kanegelokopana ye le diteng tša yona. (2)
- [20]**

LE

POTŠIŠO YA 2

Bala setsopolwa sa ka tlase gomme o arabe dipotšišo tša go se latela.

SETSOPOLWA SA B

DIBOTSE GA DI LEBANE

Thabedi: 'O reng? O re ga ba le bolediše? Ke neng mo le rilego le ba bolediša ba se le bolediše?'

Mashilo: 'Gosasa pele re ntšha dikgomo re ile ka go bona ra lotšha ba se re dumele. Ka ba ka botšiša gore re pane ditonki goba dimeila go yo thotha meetse, le gona ba se nkarabe. Re dio pana ka borena ra thotha meetse. Le gona bjale ge re tšwa madišong re ile, le gona ba se re bolediše'. 5

Taba yeo ya tshwenya Morena Thabedi, moo a ilego a tšea bana bale a ba iša ka ga bomalomeabona a bitša dingwetši tša mokgekolo gore a ye le bona ka lapeng la mokgekolo. Ba ile ba swanela go tšea lebone la lanterene ka gobane go be go le leswiswi, gagolo ka ngwakong. Ba hwetša mokgekolo yola a itshepeletše a sa tshwenya motho. O be a tla tshwenya mang ka gobane go be go se motho? Barwa ba itielwa mogala, ba ba ba tsoga ba fologa. 10

[Letl. 93]

- 2.1 Ke tikologo ya mohuta mang ye e tšwelelago setsopolweng se? Fahlela ka dintlha TŠE PEDI. (3)
- 2.2 Mehola ya poledišano setsopolweng se ke efe? Efa YE MERARO. (3)
- 2.3 Ka dintlha TŠE PEDI hlaloša gore bothata bja kanegelokopana ye bo thomile kae. (2)
- 2.4 Efa molwantšhwa wa kanegelokopana ye. Fahlela karabo ya gago. (2)
- 2.5 Mongwadi o reela baanegwa maina go ya ka ditiro tša bona. Tšweletša seo ka baanegwa ba:
 - 2.5.1 MmaPhala (1)
 - 2.5.2 Matomefela (1)
- 2.6 Ponelopele ya gago ke efe ka dingwetši tša MmaPhala morago ga lehu la gagwe. Efa dintlha TŠE PEDI. (2)
- 2.7 Hlaloša molaetša/thuto ya kanegelokopana ye ka ntlha E TEE. (2)
- 2.8 Maikutlo a gago ke afe mabapi le barwa ba MmaPhala? Fahlela karabo ya gago. (2)
- 2.9 Kanegelokopana e swanetše go fega mmadi. Mongwadi o atlegile go tšweletša ntlha ye? Fahlela ka mabaka A MABEDI. (2)

[20]

PALOMOKA YA TLHAHLOBO: 40